

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

Vũ Công Quyền

**NGHIÊN CỨU, PHÂN TÍCH GIẢI PHÁP MOBILE
BACKHAUL VÀ ỨNG DỤNG TRIỂN KHAI TRÊN MẠNG
VIỄN THÔNG CỦA VNPT TUYẾN QUANG**

Chuyên ngành: KỸ THUẬT ĐIỆN TỬ

Mã số: 60. 52. 02. 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ KỸ THUẬT

PHÒNG QUẢN LÝ ĐT SAU ĐẠI HỌC NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

PGS.TS Nguyễn Thanh Hà

**KHOA ĐIỆN TỬ
TRƯỞNG KHOA**

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, các số liệu kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Vũ Công Quyền

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới PGS.TS Nguyễn Thanh Hà đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi trong thời gian tôi thực hiện đề tài.

Tôi gửi lời cảm ơn tới các thầy, cô giáo Trường Đại học Kỹ thuật công nghiệp - Đại học Thái Nguyên đã truyền đạt cho tôi những kiến thức chuyên đề, là cơ sở để tôi tiếp cận các kiến thức khoa học. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đối với các thầy cô giáo Phòng Quản lý Đào tạo Sau đại học vì sự giúp đỡ tận tình này.

Tôi cũng đặc biệt muốn cảm ơn Viễn thông Tuyên Quang đã tạo điều kiện thuận lợi, giúp đỡ tôi trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu thực tế tại đơn vị, cảm ơn sự giúp đỡ của gia đình, bạn bè và các đồng nghiệp trong thời gian qua.

Mặc dù đã cố gắng rất nhiều, song do điều kiện về thời gian và kinh nghiệm thực tế còn nhiều hạn chế nên không tránh khỏi thiếu sót. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các thầy, cô cũng như bạn bè, đồng nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tác giả luận văn

Vũ Công Quyền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ MẠNG MOBILE BACKHAUL	3
1.1. KHÁI NIỆM MẠNG MOBILE BACKHAUL	3
1.2. CÁC CÔNG NGHỆ TRIỂN KHAI TRONG IP RAN	5
1.2.1. Công nghệ CESoPSN và SAToP	7
1.2.2. Công nghệ L2TPv3	8
1.2.3. Công nghệ AToM	9
1.3. CÁC CƠ CHẾ ĐỒNG BỘ.....	9
1.3.1. Phương pháp khôi phục đồng hồ thích nghi (ACR)	11
1.3.2. Đồng bộ Ethernet (SyncE).....	11
1.3.3. Đồng bộ hóa theo IEEE 1588v2	12
1.4. CHẤT LƯỢNG DỊCH VỤ TRONG IP RAN	15
1.4.1. QoS trong mạng IP nói chung.....	15
1.4.2. Một số tham số đánh giá QoS	15
1.4.3. Một số giải pháp liên quan đến việc hỗ trợ QoS trên mạng IP.....	17
1.4.4. Các yêu cầu về QoS trong mạng Mobile backhaul.....	21
1.5. CÁC CƠ CHẾ DỰ PHÒNG	22
1.5.1. IGP – fast reroute	24
1.5.2. MPLS TE	24
1.5.3. VRRP	24
1.5.4. LACP.....	25
1.5.5. BFD.....	25
1.5.6. RSTP	26
1.6. KẾT LUẬN CHƯƠNG	26

Chương 2: HIỆN TRẠNG MAN-E VÀ MOBILE BACKHAUL CỦA VIỄN THÔNG TUYÊN QUANG.....	27
2.1. KIẾN TRÚC MAN-E VIỄN THÔNG TUYÊN QUANG.....	27
2.1.1. Khái niệm mạng MEN-E	27
2.1.2. Kiến trúc mạng MEN-E.....	28
2.1.2.1. Công nghệ IP	31
2.1.2.2. Công nghệ SDH/SDH-NG.....	32
2.1.3. Các dịch vụ trong mạng MEN-E	34
2.1.3.1. Dịch vụ E-Line.....	34
2.1.3.2. Dịch vụ E-Lan.....	36
2.1.3.3. Dịch vụ E-Tree.....	37
2.1.4. Một số cơ chế, nguyên tắc hoạt động của MAN-E.....	38
2.1.4.1. Định tuyến.....	38
2.1.4.2. Cấu trúc miền MPLS:	39
2.1.4.3. Các cơ chế đảm bảo độ sẵn sàng cao.....	39
2.1.4.4. QoS	40
2.1.4.5. Bảo mật:	40
2.2. HIỆN TRẠNG MẠNG MAN-E VIỄN THÔNG TUYÊN QUANG	40
2.3. CÁC DỊCH VỤ ỨNG DỤNG KHAI THÁC TRÊN MEN-E VIỄN THÔNG TUYÊN QUANG	42
2.3.1. Dịch vụ thoại.....	42
2.3.2. Dịch vụ SMS/MMS	42
2.3.3. Các dịch vụ dữ liệu khác.....	43
2.4. KẾT LUẬN CHƯƠNG.....	45
Chương 3: PHƯƠNG ÁN TRIỂN KHAI MOBILE BACKHAUL DỰA TRÊN MAN-E VIỄN THÔNG TUYÊN QUANG.....	46
3.1. PHƯƠNG ÁN TRIỂN KHAI MOBILE BACKHAUL	46
3.1.1. Định hướng chung.....	46
3.1.2. Cấu trúc giải pháp Mobile backhaul trên MAN-E.....	46
3.1.2.1. Mục đích	46
3.1.2.2. Cấu trúc mạng Mobile backhaul.....	47

3.1.2.3. Cách thức thực hiện	49
3.1.3. Truyền tải 3G qua MAN-E	49
3.1.4. Truyền tải 2G qua MAN-E	50
3.2. Thực hiện QoS trong mạng Mobile backhaul	52
3.2.1. Quản lý QoS trên mạng MEN.....	53
3.2.1.1. Nguyên tắc chung	53
3.2.1.1. Đặc điểm riêng.....	53
3.2.2. Các cơ chế bảo vệ kết nối cho các BTS/NODEB.....	55
3.2.2.1. Cơ chế bảo vệ phần đoạn cuối truy nhập.....	56
3.2.2.2. Cơ chế bảo vệ trong phân đoạn MEN.....	56
3.2.2.3. Cơ chế bảo vệ phần kết nối đến thiết bị thu gom RNC, BSC	56
3.3. Triển khai Mobile backhaul trên MAN-E tại VNPT Tuyên Quang	57
3.3.1. Kết nối và các yêu cầu đối với thiết bị.....	57
3.3.2. Kế hoạch triển khai	60
3.4. KẾT LUẬN CHƯƠNG.....	61
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	62
TÀI LIỆU THAM KHẢO	63
Phụ lục 1: Mô hình mạng IP Mobile backhaul VNPT Tuyên Quang.....	64
Phụ lục 2: Mô hình kết nối mạng truyền tải Mobile backhaul VNPT Tuyên Quang - Ring 1; 2; 3.....	65
Phụ lục 3: Mô hình kết nối mạng truyền tải Mobile backhaul VNPT Tuyên Quang - Ring 4; 5; 6.....	66

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Từ gốc	Nghĩa tiếng Việt
IP RAN	IP Radio Access Network	Mạng truy nhập vô tuyến IP
MPLS	MultiProtocol label switching	Chuyển mạch nhãn đa giao thức
TDM	Time Division Multiplexing	Ghép kênh phân chia thời gian
SDH	Synchronous Digital Hierachy	Hệ thống phân cấp số đồng bộ
BTS	Base Transceiver Station	Trạm thu phát gốc
ASG	Aggregation Site Gateway	Cổng gom tập trung
CSG	Cell Site Gateway	Cổng gom tế bào
BSC	Base Station Controller	Bộ điều khiển trạm gốc
RNC	Radio Network Controller	Khối điều khiển vô tuyến
RNC Router	Radio Network Controller router	Router sử dụng để thu gom các NodeB và kết nối vào RNC.
MAN	Metropolitan Area Network	Mạng đô thị
PE-AGG	Provider Edge Aggregation	Router core của MAN-E
UPE	User Provider Edge	Router biên của MAN-E
PW	Pseudo Wire	Dây giả
PTP	Precision Time Protocol	Giao thức thời gian chính xác
SynE	Synchronous Ethernet	Đồng bộ Ethernet
QoS	Quality of Service	Chất lượng dịch vụ
Diffserv	Differentiated Services	Mô hình phân biệt dịch vụ
TE	Traffic Engineering	Điều khiển lưu lượng
NNI	Network - Network Interface	Giao diện mạng – mạng
UNI	User - Network Interface	Giao diện người sử dụng – mạng
VLL	Virtual Leased line	Đường thuê kết nối ảo

VPLS	Virtual Private LAN service	Dịch vụ LAN riêng ảo
VLAN	Virtual Local Area Network	Mạng nội hạt ảo
S-VLAN	Service VLAN	VLAN dịch vụ
CoS	Class of Service	Được định nghĩa trong 802.1p, bao gồm 3 bit chỉ thị mức độ ưu tiên
DSCP	Differentiated Services Code Point	Trường nằm ở byte đầu tiên của gói tin IP đánh dấu độ ưu tiên
ToS	Type of Service	Trường nằm trong byte đầu tiên của gói tin IP, đánh dấu độ ưu tiên
CE	Customer Edge	Biên khách hàng
STP	Spanning Tree Protocol	Giao thức chống lặp trong mạng ethernet
RSTP	Rapid Spanning Tree Protocol	STP hội tụ nhanh

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Yêu cầu về QoS cho một số dịch vụ trong mạng IP.....	16
Bảng 2.1: Các thuộc tính của dịch vụ E-LINE	35
Bảng 3.1. Quy định về ánh xạ các dịch vụ sang các lớp QoS	52
Bảng 3.2: Ánh xạ các mức QoS trong việc sử dụng 802.1q và MPLS.....	54
Bảng 3.3: Danh sách thống kê cấu hình thiết bị ASG	58

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Các công nghệ CES	7
Hình 1.2: Mô tả hoạt động của L2TPv3	8
Hình 1.3: Mô tả hoạt động của AToM.....	9
Hình 1.4: Đồng bộ hóa trong mạng 2G	10
Hình 1.5: Đồng bộ hóa dùng SyncE	11
Hình 1.6. Phân cấp master-slave trong 1588v2	13
Hình 1.7. Trao đổi thông tin đồng bộ theo IEEE 1588v2.....	14
Hình 1.8: Kết hợp IEEE 1588 và SyncE.....	14
Hình 1.9: Mô hình Intserv	18
Hình 1.10: Mô hình Diffserv	18
Hình 1.11: Ứng dụng Intserv, diffserv, MPLS trong kiến trúc QoS	19
Hình 1.12 Sử dụng các kỹ thuật QoS tại mỗi nút mạng	20
Hình 1.13: Tham chiếu thực hiện QoS	22
Hình 1.14: Cơ chế dự phòng VRRP	25
Hình 1.15: Các trạng thái phát hiện lỗi trong BFD.....	25
Hình 2.1: Mô hình mạng theo các lớp	29
Hình 2.2 : Mô hình các điểm tham chiếu.....	30
Hình 2.3: Cấu trúc phân tầng của TCP/IP	31
Hình 2.4: Truyền tải IP trong MEN	32
Hình 2.5: Mô hình giao thức trong SDH-NG	33
Hình 2.6: Mô hình dịch vụ MEN	34
Hình 2.7: Mô hình E-LINE sử dụng EVC điểm – điểm.....	35
Bảng 2.1: Các thuộc tính của dịch vụ E-LINE	35
Hình 2.8: Cấu trúc cơ bản của Dịch vụ EPL.....	36
Hình 2.9: Dịch vụ E-LAN sử dụng EVC đa điểm-đa điểm.....	36
Hình 2.10: Dịch vụ E-Tree sử dụng Rooted-Multipoint EVC.....	37
Hình 2.11: Dịch vụ E-Tree.....	38
Hình 2.12: Hiện trạng mạng MAN-E Viễn thông Tuyên Quang	41
Hình 3.1: Cấu hình đầu nối tổng quát.....	47
Hình 3.2: Mô hình mạng IP Mobile backhaul Tuyên Quang	52
Hình 3.3: Cấu trúc khung trong 802.1p/q.....	54
Hình 3.4: Mô hình bảo vệ tổng hợp các kết nối mobile backhaul.....	57
Hình 3.5: Sơ đồ kết nối các trạm 2G và NodeB qua mạng MAN-E	59

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay, hầu hết các nhà cung cấp dịch vụ di động trên thế giới đang chuyển đổi sang khai thác mạng toàn IP. Mỗi quan tâm của họ lúc này là xử lý việc gia tăng đáng kể các dịch vụ di động băng rộng. Bằng cách lựa chọn giải pháp IP tổng thể để giải quyết vấn đề trên, toàn bộ cơ sở hạ tầng của một mạng di động được phân chia thành nhiều phần riêng biệt: Mạng truy nhập vô tuyến (RAN-Radio Access Network), miền lõi di động (nằm giữa các mạng truy nhập radio và các mạng ngoài như Internet, PSTN và các mạng của các nhà khai thác di động khác), Mobile backhaul (bên trong miền RAN, thực hiện truyền tải lưu lượng truyền dẫn giữa RBS và BSC và/hoặc các vị trí RNC). Tại Việt Nam, mạng Mobile backhaul với truyền dẫn TDM truyền thống không còn khả năng đáp ứng và đòi hỏi chi phí cao khi mở rộng. Đồng thời xu thế phát triển của IP đang tạo đà cho xây dựng và phát triển các mạng truyền dẫn với băng thông lớn và cực lớn cho phép truyền dẫn từ vài Gbps đến hàng trăm Gbps. Việc dịch chuyển Mobile backhaul dựa vào mạng truyền dẫn TDM truyền thống sang các mạng truyền dẫn băng thông lớn phù hợp hơn với IP là xu thế tất yếu.

Tại VNPT Tuyên Quang đã hoàn thiện việc triển khai mạng Metro truyền tải lưu lượng IP trên công nghệ Ethernet, đồng thời đã thực hiện việc nâng cấp mở rộng dung lượng mạng. Giải pháp truyền dẫn E1/STM1 cho mạng backhaul có chi phí giá thành cao, phải đầu tư mới và tính tối ưu không cao. Hướng sử dụng mạng MAN-E làm phân đoạn truyền tải cho mạng mobile backhaul là phương án lựa chọn tối ưu. Để giải pháp trên khả thi, ta cần nghiên cứu và đưa ra các tiêu chuẩn về dịch vụ, chất lượng mạng, độ an toàn và đồng bộ cho mạng mobile trên phân đoạn MAN-E.